

Dincolo de repertoriu

Personalitatea unui teatru se definește numai prin repertoriu? Iată un postulat care își modifică substanțial conținutul în relație cu cele patruzeci de colective dramatice din România contemporană.

Clasicul repertoriu exprimă astăzi numai o parte din efortul artistic realizat de-a lungul unei stagiuni într-un teatru. Faptul se explică printr-o tot mai largă deschidere a sferei teatrale către problematica contemporană, către realitatea constructorilor socialismului, deschidere care nu se materializează la modul pasiv ci printr-o elocventă participare a breslei actoricești la evenimentele semnificative ale fenomenului politic românesc. Omul de teatru nu este un simplu martor al prefacerilor sociale, al cuceririlor diurne ale comunismului; el se implică prin propria sa voință în fenomenul actual, se străduie să consolideze, prin specificul muncii sale, pilonii ridicați pe calea nobilă a strategiei partidului.

Există, așadar, în teatrele românești de azi, un „dincolo de repertoriu” — dacă ne este permis să numim astfel acel sumum de eforturi spontane și organizate ce conturează viu personalitatea întreprinderilor actoricești — un buchet de spectacole ocazionale, recitaluri de poezie patriotică și prezentări ale marilor serbări cîmpenești și sărbători naționale, la care se adaugă sprijinul competent și creator pe care actorii și regizorii, secretarii literari, îl acordă mișcării artistice de amatori din Capitală și din județele țării.

Trebuie să remarcăm îndeosebi că toată această muncă „extrateatrală”, cu caracter indubitabil teatral, profesional, se armonizează la modul superior cu munca pentru realizarea repertoriului din stagiunea anuală, că aceste alfel de „ieșiri în lume”, pe lângă importanța politică ce o constituie, înseamnă o posibilitate în plus pentru îmbogățirea registrului expresiv al fiecărui actor.

Inițiată și stimulată de comuniștii din teatru, solicitată și încurajată de realitatea socială, sprijinită de forurile teritoriale de partid și de stat, activitatea de „dincolo de repertoriu” tinde să devină un mod propriu de existență în actualitate al teatrului contemporan.

Pornind de la acest corolar, ne-am oprit la colectivele dramatice din Galați, Brașov, precum și la Teatrul Giulești, urmînd ca într-un viitor apropiat să completăm ancheta noastră cu alte puncte de pe harta țării.

„TEATRUL GIULEȘTI ȘI-A FĂCUT O TRADIȚIE...

...din a-și programa, în afara repertoriului și alte acțiuni interesante” — ne-a comunicat într-un viu stil telegrafic, secretara literară Sonia Filip. Punem accentul în primul rînd pe stringerea legăturilor cu tineretul din diferite medii. Avem în vedere captarea interesului lor pentru evenimentul teatral. În afara spectacolelor la sediu, notați recitaluri și întâlniri cu: elevii liceelor „Aurel Vlaicu”, „Ion Neculce”, Școala generală

nr. 32 „Zoia Kosmodemianscaia”, Casa de cultură a studenților, tinerii muncitori de la Atelierele Grivița, Uzinele „Semănătoarea”. Numărul „amicilor Teatrului Giulești” a sporit și prin colaborarea cu Asociațiile studențești din Capitală (Politehnică, Științe Economice). Cu prilejul zilelor festive (24 Ianuarie, 16 Februarie, 8 Martie, 1 Mai, 1 Iunie, 23 August, 30 Decembrie) s-au prezentat recitaluri de versuri la: Palatul C.F.R., Clubul „Grivița”, Case de cultură din Capitală, Universitate și Politehnică, Casa Zărilor, biblioteci, școli, precum și uzine și întreprinderi ca Electrofar, Fabrica „Dacia”, Uzinele „Laromet” etc.

Pregătim un recital de versuri închinat Congresului al XI-lea al P.C.R.

— Acest gen de acțiuni din afara repertoriului nu este propriu numai colectivului giuleștean...

— O rezonanță particulară a acțiunilor noastre agitatorice a dat-o colaborarea cu artele plastice. Obiceiul s-a născut din 1968: cu ocazia fiecărei premiere am deschis câte o expoziție în holul teatrului, cu lucrări de pictură, grafică, sculptură, ceramică, coavere și tapiserie, executate de artiști consacrați și debutanți.

În cinstea celei de a XXX-a Aniversări a Eliberării Patriei de sub dominația fascistă, am prezentat în parcul Herăstrău un spectacol de sunet și lumină, *Nopti de vară*, pe versurile lui Mihai Eminescu, cu voci din fonoteca de aur a Radioteleviziunii.

— Alte inițiative ?

— În stagiunea curentă ne propunem să inaugurăm, în cadrul Studioului 74, un ciclu de spectacole de poezie care să se adreseze publicului larg și în special tineretului. Vrem să facem din această formă de spectacol o preocupare permanentă a actorilor, în sensul căutării unor variate modalități de interpretare, pentru că poezia este un mijloc de meditație de aceeași intensitate și emoție ca un spectacol de teatru. Vom prezenta versuri alese din poezia contemporană românească și universală modernă, dedicând fiecare spectacol fie unui poet, fie unui grup de poeți reprezentativi pentru tematica propusă.

Avem în repetiție un spectacol din poezia americană (Edgar Lee Masters — *Antologia orașelului Spoon River*). Mai avem și alte proiecte. Dar, conform unui obicei înțetătenit în teatrul nostru, nu dăm publicității, decât ceea ce este ca și realizat.

„A APROPIA TEATRUL DE PUBLICUL SPECTATOR...”

...și publicul de teatru, iată o dorință mai veche a colectivului nostru“ — ne-a întâmpinat D. Roman, secretarul literar al Teatrului Dramatic din Brașov. Încă din stagiunea 1968—1969, din inițiativa biroului organizației de bază a P.C.R. și a conducerii teatrului, am inaugurat o serie de *microspectacole*. Actorii — împărțiți în grupe — prezentau în uzine, școli, case de cultură din județ, colaje cu scene din spectacolele repertoriilor curente, precum și versuri, scenete, fabule. Microspectacolele erau urmate de discuții cu spectatorii.

Tot în afara repertoriului propriu-zis, în 1970, din inițiativa a doi actori brașoveni, sub auspiciile Comitetului județean al femeilor, s-a realizat un spectacol simplu și eficient, ușor de prezentat în orice sală, cu piesa *La vorbitor* de Ștefan Tita. Cei doi actori (care s-au autoregizat) Constantin Voinea Delast și Victoria Oniceanu s-au bucurat de un succes deosebit. Așa se explică faptul că spectacolul (foarte solicitat, și nu numai de femei!) a înregistrat în stagiunea curentă 30 de reprezentații, bineînțeles gratuite, dar care constituie modul de muncă patriotică al actorului și un prilej de reală satisfacție profesională.

— Dacă-mi amintesc bine, *tovarășe secretar literar*, în 1972, ați conceput scenariul unui spectacol, în regia actorului Ștefan Alexandrescu (se intitula „Cu tot ce am, aparțin acestui pământ“) pe baza căruia s-a alcătuit spectacolul omagial închinat celei de a XXV-a aniversări a Republicii. S-a scris mult despre el în presă. De altfel, stagiunea teatrului din toamna anului respectiv a fost deschisă cu acest colaj de poezie. Televiziunea l-a programat de două ori. Ați continuat această valoroasă modalitate ?

— În 1973, teatrul nostru, în colaborare cu instituțiile de artă din Brașov și o serie de formații de amatori a realizat un spectacol omagial pentru sărbătorirea a 125 de ani de la Revoluția din 1848.

În 1974, în cinstea celor două evenimente ale anului, A XXX-a Aniversare a Eliberării de sub dominația fascistă și Congresul al XI-lea al P.C.R., în locul microspectacolelor despre care am vorbit, am inițiat, în colaborare cu Asociația scriitorilor din Brașov, o serie de recitaluri de poezie patriotică și militantă. Acțiunile au început în luna februarie și s-au prezentat în medie trei pe lună (la Casele de cultură, cluburi ale tineretului, cluburi muncitorești).

Paralel cu aceste recitaluri la care și-au dat concursul poeți brașoveni, teatrul nostru a realizat dramatizarea unor fragmente din volumul de eseuri „Ieșirea din labirint“ de Dumitru Popescu (în regia lui Eugen Mercus și cu interpretarea actorilor Ița Marcu, Maya Indrieș, Ștefan Sloboda și Dan Dobre), la serile revistei „Astra“ și la acțiunile Comitetului județean de cultură și educație socialistă, intitulate „Colocviile brașovene“.

— Intenții de viitor...

— În stagiunea actuală intenționăm să inaugurăm un studio pentru piese într-un act (în sala Teatrului de păpuși, care dispune de 400 de locuri). Pregătim un recital de poezie Eminescu pentru matineele școlare. Dar nu numai atât. Vă rugăm, vizitați-ne după 1 Ianuarie 1975. Avem un ade-vărat mănunchi de surprize.

Repetiție la masă? Nu. Întâlnire între actorii Teatrului Dramatic din Galați și muncitorii Combinatului Siderurgic Galați după prezentarea piesei „Secunda 58” de Dorel Dorian

„O RELATIE EFICIENTĂ : ACTORII ȘI MIȘCAREA ARTISTICĂ DE AMATORI ...

„...vă asigur că la Galați, eficiența acestei relații a fost confirmată de practică”. Și secretarul literar Aurelia Cazacu a trecut la argumente. Nu înainte de a ne releva faptul că recitalurile de poezie sînt și la Galați în atenția actorilor (în ultimele două stagioni s-au prezentat colajele *Coloana marelui* și *De patrie și de partid* în uzinele, școlile și lăcașurile de cultură din județ) precum și scenariile omagiale (un sfert de veac de la proclamarea Republicii, 30 de ani de la Eliberare) la care merită subliniată contribuția actorilor Anton Filip și Lucian Temelie. De asemenea, o reușită a însemnat spectacolul de muzică și poezie „Rapsodii de primăvară”.

— Sub ce formă intră în relație Teatrul din Galați cu mișcarea artistică de amatori?

— Actorii noștri sînt... instructorii. Lucian Temelie și Stela Temelie au dus formația artistică a I.C.A.Z.-ului către premiul I și me-

dalia de aur la ultimul Festival al teatrului de amatori. Eugen Popescu Cosmin, în calitate de instructor la Casa de cultură a sindicatelor, a obținut cu studenții titlul de laureat al Festivalului artistic național studentesc cu un colaj de versuri patriotice.

— Ce credeți că este specific colectivului din Galați, în planul activităților din afara repertoriului?

— Participarea de amploare la toate manifestările culturale organizate de Comitetul județean de cultură și educație socialistă. Nu există festivitate demnă de atenție la care teatrul nostru să nu participe. Sîntem prezenți la toate evenimentele județului. În acest sens trebuie evidențiată activitatea actorului Mihai Mihail, de altfel autor și regizor al scenariilor pregătite pentru sărbătorile de aniversare ale județului, sesiuni jubiliare sau ocazii festive ca : decernarea diplomelor de fruntași pe ramură. Ziua metalurgistului, 80 de ani de la înființarea șantierului naval.

Rețineți de asemenea că toți actorii teatrului au făcut parte din juriile constituite pentru Festivalul județean al amatorilor, intitulat „Omagiu muncii creatoare” și dedicat celor două importante evenimente din acest an.

Reînviind o serie de tradiții, Comitetul județean pentru cultură și educație socialistă a inaugurat sărbători ale anotimpului („Sărbătoarea bujorului”, „Sărbătoarea teiului”, „Sărbătoarea salcîmului”). Nu mai e ne-

voie să subliniez, că de fiecare dată, atât scenariul cât și regia acestor sărbători locale au căzut în sarcina colectivului nostru. Pentru viitor pregătim un spectacol de sunet și lumină dedicat lui Eminescu.

Valoarea activității din afara repertoriului anunțat în perspectiva stagiunii curente se dovedește a fi cu mijloace artistice, preponderent cetățenească. În etapa în care am surprins noi existența acestei activități „extrarepertoriale” se și vedeau conturate noile modalități de expresie teatrală, ele par a nu se limita la recitalul de poezie (patriotică, de dragoste, de meditație, de iubire a naturii) ori la spectacolul omagial și aniversar, ci și acele tipuri oportune, cu certă valoare agitatrică, cum sînt de pildă microspectacolele realizate la Brașov. Ancheta noastră e în măsură să pună în evidență sarcinile sporite ce revin actorului din societatea socialistă, sarcini legate de îmbogățirea spirituală a oamenilor muncii, de stimularea potențialului artistic amator. Activitatea din afara repertoriului conferă personalității teatrelor noastre un contur mai decis și mai deschis, angajat la idealul politic, etic și estetic al societății noastre.

Anchetă realizată de
T. Paul

DOCUMENT

„Drumul de fier” de Vasile Alecsandri, reprezentat la Lugoj în 1874. De la stînga, sus, în picioare : Andrei Pesteanu, Iosif Iovescu, August Tuculia, Coriolan Brediceanu și Octavia Stolojan. La mijloc : Cornelia Rădulescu (prin căsătorie, Brediceanu), Iulia Pesteanu și Cornelia Stolojan. Jos : Petru Zăvoianu

